กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เรื่อง แนวทางพัฒนาคณาจารย์สู่การทำวิจัยเชิงพื้นที่

วันที่ 19 กรกฎาคม 2564 เวลา 9.00-12.00 น.(ผ่านระบบ MS Team)

การวิจัยเป็นอีกหนึ่งเป้าประสงค์หลักของแผนกลยุทธ์ของคณะศิลปศาสตร์ ในการที่จะสนับสนุนให้คณาจารย์ผลิตผลงานวิจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Value-based Economy) การวิจัยเป็นรากฐานของการประดิษฐ์คิดค้นองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่จะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ นับเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพสูงสุด จึงถือเป็นพันธกิจสำคัญที่ต้องผลิตงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ทั้งทางด้านวิชาการและสังคม

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area based collaborative research for development) ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มคณาจารย์คณะนิติศาสตร์ และคณะศิลปศาสตร์ โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์นิกสุนทรธัย คณบดีคณะศิลปศาสตร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนาชัย สุนทรอนันตชัย รองคณบดีคณะนิติศาสตร์ ได้มาถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์การทำวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ให้กับคณาจารย์คณะศิลปศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปประเด็นการเรียนรู้ใน 4 ประเด็นหลักคือ นโยบายการทำวิจัย โจทย์วิจัย จรรยาบรรณนักวิจัย และทุนวิจัย ดังนี้

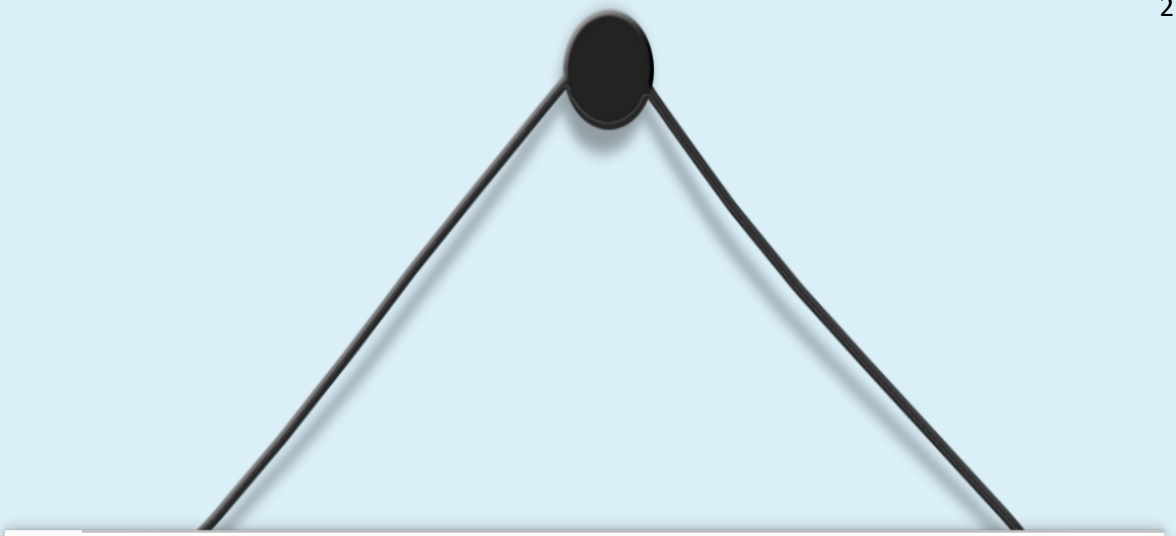

- การวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่เป็นพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยที่ให้ความสำคัญกับชุมชนมุ่งเน้นความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อาทิเช่น โครงการวิจัยและพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมสองฝั่งคลอง พื้นที่อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นโครงการที่นำเอาทุนทางวัฒนธรรมของพื้นที่มาขับเคลื่อน โดยจะต้องพิจารณาว่าจะทำอย่างไรให้อำเภอบางเสาธงเป็นที่รู้จัก ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่นั้นจะทำในรูปแบบโครงการที่เป็นร่มใหญ่ประกอบด้วยชุดโครงการย่อย ซึ่งโครงการวิจัยและพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมสองฝั่งคลอง เป็นการทำงานร่วมกันของนักวิจัยที่มาจากต่างสาขาวิชาและคณะวิชา ทำให้เกิดการบูรณาการณ์ข้ามศาสตร์สามารถพัฒนาทุกคนในท้องถิ่นได้
- นโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปี 2563-2570 มุ่งเน้นที่จะพัฒนาคน สร้างนวัตกรรม พัฒนาความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาเชิงพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ ดังนั้น ในการพัฒนาเชิงพื้นที่จึงต้องการงานวิจัยที่สร้างความเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และชุมชนโดยใช้ข้อมูลความรู้และขีดความสามารถของมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างองค์ความรู้นำไปสู่ความเจริญอย่างถาวร ดังนั้น บทบาทของมหาวิทยาลัยจึงเป็นมหาวิทยาลัยรับใช้พื้นที่ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะพัฒนาความสามารถของมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นที่พึ่งทางวิชาการให้กับพื้นที่ ซึ่งต้องมีงานวิจัยที่ตอบโจทย์พื้นที่ มีนักวิจัยรุ่นใหม่ และระบบการสนับสนุนการวิจัยในสถาบัน

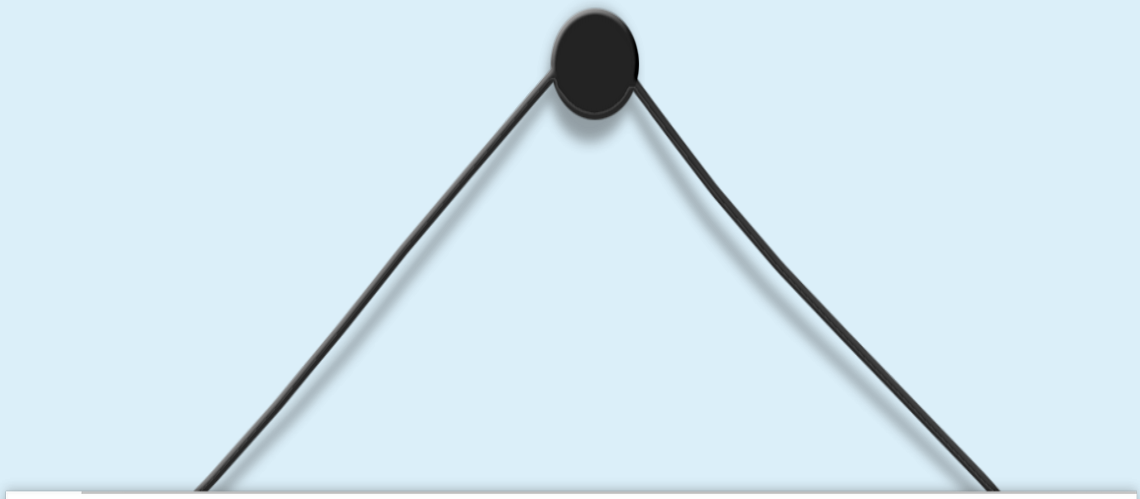

- ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ โจทย์วิจัยต้องมาจากพื้นที่จริง ร่วมกับชุมชนที่เข้มแข็งและภาคีเครือข่ายเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนในพื้นที่ โดยผู้วิจัยต้องมีข้อมูลทำความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่ที่จะเข้าไปศึกษา มีกลไกการทำงานโดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชน และมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาคนในชุมชน อาจจะมีการปรับกระบวนการคิดของคนในชุมชนเพื่อให้คนในชุมชนสานต่อแนวทางที่ผู้วิจัยให้คำแนะนำและสร้างต้นแบบไว้ให้แก่ชุมชน
- ผู้วิจัยต้องมีจริยธรรมในการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่โดยต้องให้ความเคารพในบุคคลเช่นเดียวกับหลักจริยธรรมการวิจัยในคนทั่วไป (Belmont Report) ซึ่งประกอบด้วยหลัก 3 ประการได้แก่ ความเคารพในบุคคล (Respect for person) คุณประโยชน์ที่เกิดขึ้น (Beneficence)และความยุติธรรม (Justice) ความเคารพในบุคคล รวมถึงความเคารพในการขอความยินยอมโดยให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน และให้อาสาสมัครในชุมชนตัดสินใจอย่างอิสระ นอกจากนี้ยังรวมถึงเคารพในความเป็นส่วนตัวของอาสาสมัคร และความอ่อนด้อยเปราะบาง ส่วนคุณประโยชน์ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยต้องประเมินประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ อาจจะเป็นประโยชน์ทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ รวมถึงด้านเศรษฐกิจ และในด้านความยุติธรรม หมายถึงไม่มีอคติในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีเกณฑ์ในการคัดเลือกอย่างชัดเจน

แหล่งทุนวิจัย:

ผู้วิจัยสามารถสืบค้นไปที่เว็บไซต์ของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

ดังตัวอย่าง หน้าเว็บ https://www.nrct.go.th/fund

ที่มา: https://www.nrct.go.th/fund

ภาพประกอบกิจกรรม:

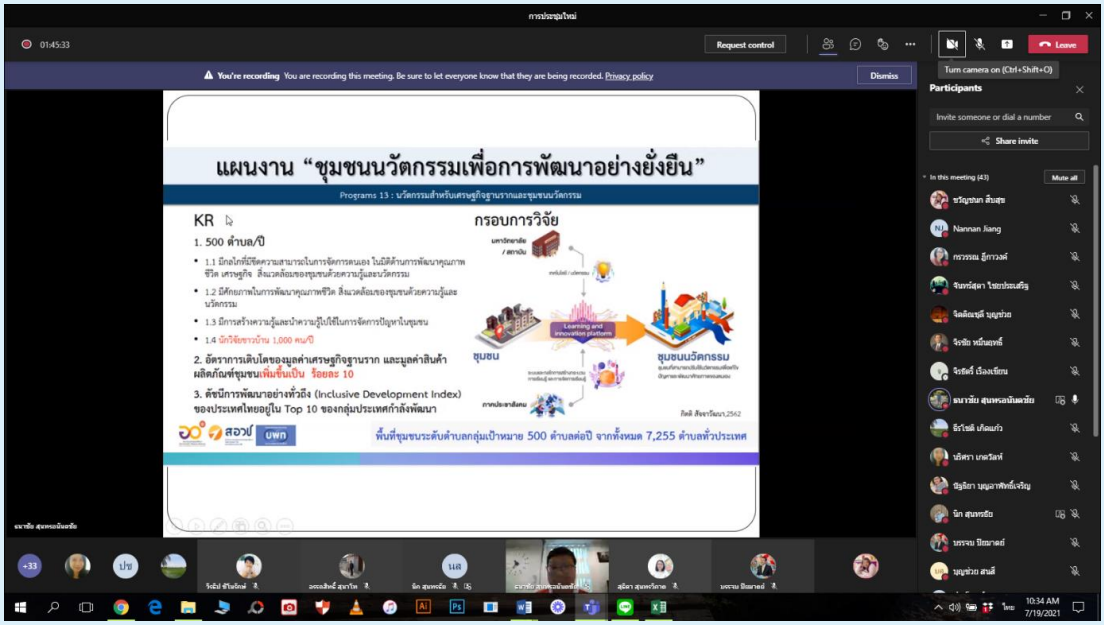
การประชุมใหม่
แผนงาน "ชุมชนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน"
Programs 13 : นวัตกรรมสำหรับเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนนวัตกรรม
KR
1. 500 ตำบล/ปี
2. อัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานราก และมูลค่าสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 10
3. ดัชนีการพัฒนาอย่างทั่วถึง (Inclusive Development Index) ของประเทศไทยอยู่ใน Top 10 ของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา
กรอบการวิจัย
ชุมชน
ชุมชนนวัตกรรม
พื้นที่ชุมชนระดับตำบลกลุ่มเป้าหมาย 500 ตำบลต่อปี จากทั้งหมด 7,255 ตำบลทั่วประเทศ

การประชุมใหม่
เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาสังคมและชุมชน
เป้าหมาย : ชุมชนเข้มแข็ง สามารถจัดการและพึ่งตนเอง พัฒนาท้องถิ่นของตน และต่อรองกับการเมือง ทุนและหน่วยงานได้มากขึ้น
วิธีการ : หนุนการจัดเวทีเรียนรู้และการสร้าง change agent ในพื้นที่
ปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน
เป้าหมาย : ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น
วิธีการ : ออกแบบโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดิน และโครงสร้างการกระจายอำนาจใหม่ และแก้ไขกฎหมาย
ความเข้มแข็งของชุมชน
โครงสร้างระบบภาครัฐ
Area Based Reform
ระบบงบประมาณ
โครงสร้างความรู้
ปฏิรูประบบงบประมาณเชิงพื้นที่
เป้าหมาย : เพิ่มพื้นที่โอกาสต่อรองของภาคประชาชนในการจัดสรรงบประมาณ
วิธีการ : จัดทำข้อเสนอแนวคิด แนวทาง และแก้ไขกฎหมาย
มหาวิทยาลัยรับใช้พื้นที่
เป้าหมาย : พัฒนาความสามารถของมหาวิทยาลัยเพื่อให้เป็นที่พึ่งทางวิชาการให้กับพื้นที่
วิธีการ : พัฒนาระบบบริหารจัดการการวิจัยของมหาวิทยาลัยควบคู่ไปกับการทำงานวิจัยตอบโจทย์ของพื้นที่

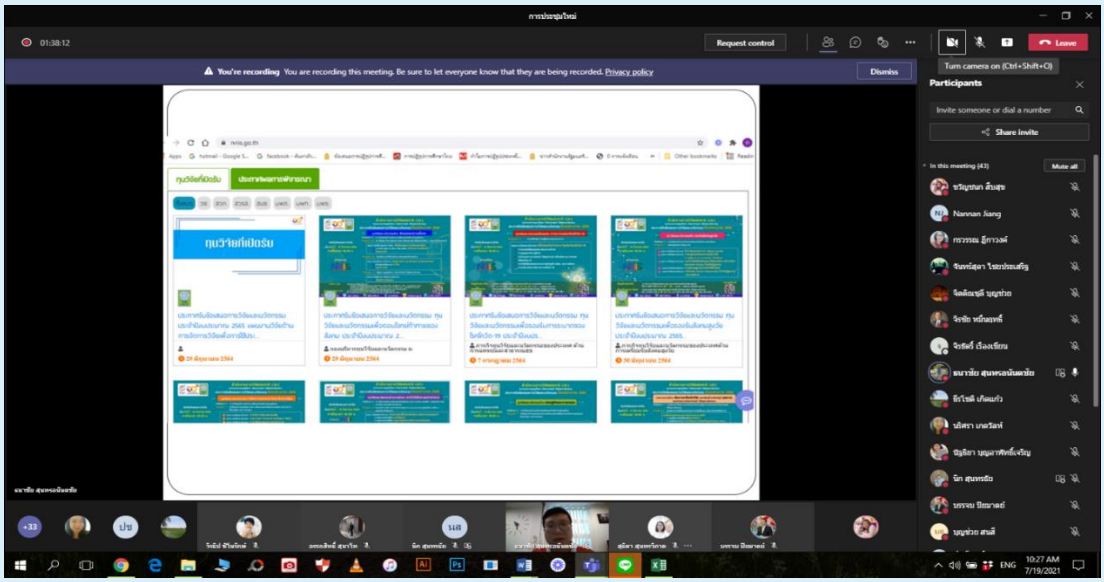
การประชุมใหม่
กุมวิจัยที่เปิดรับ
ประการพัฒนาศักยภาพ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม:

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิก สุนทรธัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนาชัย สุนทรอนันตชัย
3. Dr.Jonathan R.Carreon
4. รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรโชติ เกิดแก้ว
5. อาจารย์พรรษมนต์ เลิศเฉลิมทิพากุล
6. อาจารย์ ดร.วริยา ภัทรภิญโญพงศ์
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วุฒิพงษ์ ทองก้อน
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พัชรา กวินกุลเศรษฐ์
9. อาจารย์ ดร.ขวัญชนก สืบสุข
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไล ธรรมวาจา
11. อาจารย์วีรธิป ชิโนรักษ์
12. อาจารย์เมทิยา เครือวัลย์
13. อาจารย์ดร.สุภัทรา ราชายนต์
14. อาจารย์อุมารังษี วงษ์สุบรรณ
15. อาจารย์ ดร.อิมธิรา อ่อนคำ
16. อาจารย์ ดร.นัฐธิยา บุญอาพัทธิ์เจริญ
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จริยวัฒน์ โลหะพูนตระกูล
18. อาจารย์ทวีโภค เอี่ยมจรูญ
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปราโมทย์ ชูเดช
20. อาจารย์อรรถสิทธิ์ สุนาโท
21. อาจารย์สุภาพร กวินวศิน
22. อาจารย์อุจริต์ อาจาระศิริกุล
23. อาจารย์สุรีย์รัตน์ มาระโพธิ์
24. อาจารย์วนิสา สัมภวะผล
25. อาจารย์อุษาพรรณ แสงเถกิง
26. อาจารย์พิชญ์สินี ขาวอุไร
27. อาจารย์บุญช่วย สนสี
28. อาจารย์บรรจบ ปิยมาตย์
29. อาจารย์นริศรา เกตวัลห์
30. อาจารย์ ดร.จันทนา ยิ้มน้อย
31. อาจารย์จิรธัตริ์ เรืองเขียน
32. อาจารย์ ดร.จันทร์สุดา ไชยประเสริฐ
33. อาจารย์ทิพาพรรณ ไชยวงศ์
34. อาจารย์ ดร.กรวรรณ ฎีกาวงค์
35. อาจารย์ศิลาวุฒิ แฉ่งเจริญ
36. อาจารย์ ดร.พันธุ์รวี ณ ลำพูน
37. อาจารย์สมนึก ใจกล้า
38. อาจารย์ ดร.จิตติณชุลี บุญช่วย
39. อาจารย์ ดร.จิรชัย หมื่นฤทธิ์
40. อาจารย์ศุภชาติ โพธิ์โชติ
41. อาจารย์ศาริณี ตั้งอุทัยสุข
42. อาจารย์ Nannan Jiang
43. อาจารย์วชิรา เจริญจิตร์
44. อาจารย์รวินท์นิภา จุลกิตติพันธ์
45. อาจารย์ ดร.สุธิดา สุนทรวิภาต